

**ЗАКОРДОННЕ ПРЕДСТАВНИЦТВО УКРАЇНСЬКОЇ
ГЕЛЬСІНСЬКОЇ ГРУПИ
ВІСНИК РЕПРЕСІЙ В УКРАЇНІ
Редактор-упорядник Надія Світлична
Випуск 5, рік п'ятий
Травень 1984 року
Нью-Йорк**

**ПОЯСНЕННЯ ДЕЯКИХ СКОРОЧЕНЬ,
ВЖИВАНИХ У ВІСНИКУ-5/84**

АС — Архів самвидаву

АССР {рос.) — Автономна Радянська соціалістична Республіка

вип. — випуск

вып. (рос. выпуск) — випуск

вул. — вулиця

г. (рос. город) — місто

газ. — газета

год. — година

ж. — журнал

зб. — збірник, збірка

ЗП УГГ — Закордонне представництво Української Гельсінської групи

КазССР (рос.) — Казахська Радянська соціалістична Республіка

кв. — квартира

кг — кілограм

КДБ — Комітет державної безпеки [при Раді Міністрів]

КК — Кримінальний Кодекс

кн. — книга

м. — місто

м. б. (рос. может быть) — можливо

нар. — народився (-лась), народження

нац. — національний

нач. — начальник

обл. — область, обласний

ООН — Організація Об'єднаних Націй

п/з (рос. политический заключенный) — політичний в'язень

ПЛ — психіатрична лікарня

пос. (рос. поселок) — селище

р-н — район

с — село

сел. — селище

СІЗО — слідчий ізолятор [тюрма]

ст. — стаття

ул. (рос. улица) — вулиця

УРСР — Українська Радянська соціалістична Республіка

уст. — установа

учр. (рос. учреждение) — установа

ч. — частина

ч. — число

ШІЗО — штрафний ізолятор

**НАЗВИ СТАТЕЙ КАРНОГО КОДЕКСУ УРСР,
ЗГАДУВАНИХ У ВІСНИКУ-5/84**

Ст. 62 — "Антирадянська агітація і пропаганда" (див. 1984, 5-9)

Ст. 83 — "Розкрадання державного майна шляхом шахрайства" (див. 1984, 5-3)

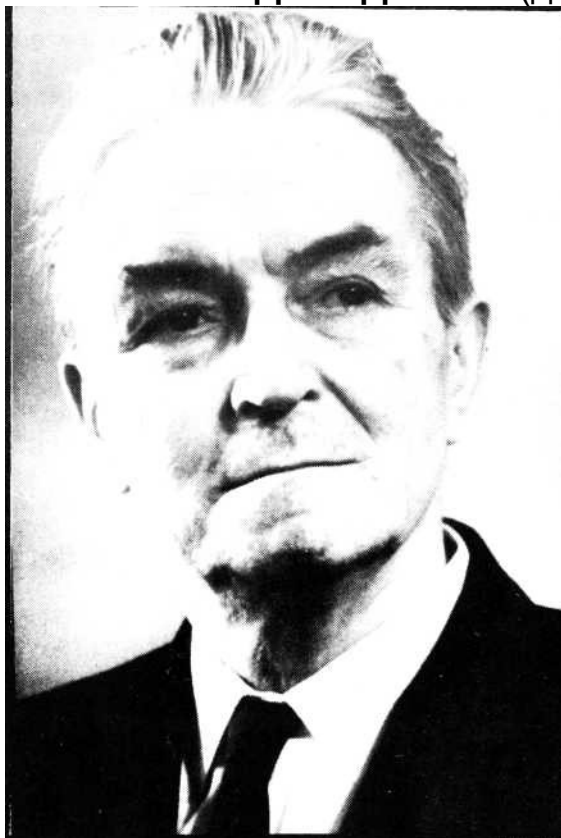
Ст. 187¹ — "Наклеп на радянський державний і суспільний лад" (див. 1984, 5-Ю)

Ст. 206 ч. 2. — "Хуліганство" (див. 1984, 5-Ю)

Ст. 222 ч. 3 — "Незаконне виготовлення зброї" (див. 1984, 5-Ю)

ХРОНІКА РЕПРЕСІЙ

5-1 9 травня 1984 року в Києві помер багаторічний каторжанин, корифей української літератури, останній член літературної організації "Ланка", ліквідованої в 1929 році, **Борис Дмитрович АНТОНЕНКО-ДАВИДОВИЧ** (див. 1984, 4-19 і раніше).

Борис Дмитрович АНТОНЕНКО-ДАВИДОВИЧ

Б. Д. АНТОНЕНКО-ДАВИДОВИЧ народився 5 серпня 1899 року в м. Ромнах на Полтавщині. Після Охтирської гімназії вчився

в Харківському університеті (природничий відділ фізмат факультету), потім — у Київському Інституті Народної Освіти. Наприкінці 20-х років письменника почали цькувати, він виїхав до Казахстану. 2.1.1935 р. АНТОНЕНКА-ДАВИДОВИЧА заарештували і засудили до 10-річної каторги. Проте він звільнився щойно 1956 р., відбувши в ув'язненні й на засланні 21 рік, після чого був реабілітований.

Після кількох років перерви письменника знов почали переслідувати і не лишали в спокою аж до кінця життя. У нього систематично робили обшуки, вилучаючи всі рукописи, допитували в справах Г. СНЕГІРЬОВА, М. МАРИНОВИЧА і М. МАТУСЕВИЧА, В. МОРОЗА, Ю. БАДЗЯ і багатьох інших, цькували в пресі тощо. Після смерті газ. *"Літературна Україна"* за 17.V. 1984 р. опублікувала маленький некролог, повідомивши тільки про факт смерті, без дати, місця і часу похорону, без біографії (див. поруч копію цього некролога у натуральному розмірі). Поховали його 11 травня на Лісовому кладовищі в Києві. Численні шанувальники-рлаштували урочистий похорон, провізши його тіло тими вулицями, де він жив або любив ходити, зокрема на Володимирську гірку, біля труни лежав терновий вінець, над могилою співали "Чуєш, брате мій?". Офіційний організатор похорону — письменницька організація — серйозних перешкод спонтанним шанувальникам не робила. Основні друковані твори Б. АНТОНЕНКА-ДАВИДОВИЧА: драма *"Лицарі абсурду"* (1923), зб. оповідань *"Запорошені силуети"* (1925), *"Тук-Тук"* (1926), *"Справжній чоловік"* (1929), уривки з незакінченого роману *"Січ-мати"* (1926-30), повість *"Смерть"* (1927), кн. репортажів *"Землею українською"* (1929), роман, *"За ширмою"* (1963), *"Збруч"* (1959), *"В сім'ї вольній, новій"*, *"Золотий кораблик"* (1960), *"Слово матері"* (1964), *"На довгій ниві"* (вибрані твори, 1967), літературно-критичні нариси *"Здалека і зблизька"*, вибрані оповідання *"Слово матері"* та *"Як воно починалось"* (1969), poradnik з укр. мови *"Як ми говоримо"* (1971). Ж. *"Сучасність"* має опублікувати частину спогадів АНТОНЕНКА-ДАВИДОВИЧА *"Як умру, то прочитайте"*. Під час заслання писав вірші під псевдонімом КАТРИЧЕНКО.

5-2 Подаємо ще деякі подробиці та уточнення про суд над Валерієм МАРЧЕНКОМ (див. 1984, 3-1). Звинувачення на суді під-
Правління Київської письмен-
ницької організації з сумом
повідомляв про смерть пись-
менника Бориса Дмитровича

**Антоненка-Давидовича і вис-
лочлює глибоке співчуття рід-
ним покійного.**

Копія некрологу в газ. "Літературна Україна"

тримував прокурор ПОПОВ В. І., прокурор нагляду за слідством в органах держбезпеки, радник юстиції; від адвоката В. МАРЧЕНКО відмовлявся, проте його залишили (ОСАДЧИЙ Ю.М.). Свідками на суді були:

заступник нач. уст. ВС-389/35 ПОЛЯКОВ; табірний лікар ЯРУНІН; працівники табірної адміністрації та КДБ; колишні спів'язні В. МАРЧЕНКА Ігор КАЛИНЕЦЬ (див. 1981, 5/6 і раніше) та Зиновій АНТОНЮК (див. 1984, 3-1 і раніше); мати Валерія Ніна Михайлівна МАРЧЕНКО-СМУЖАНИЦЯ; мешканці радгоспу Саралжин у Казахстані, де В. МАРЧЕНКО відбував заслання в 1979-81 рр.: директор радгоспу, головна лікарка Саралжинської лікарні ТАШИМОВА, лікарка з поліклініки; вчителька німецької мови з с Саралжин, казашка; ГОРБАЧЕВСЬКИЙ, робітник з Київського квіткового господарства, який сторожував разом з В. МАРЧЕНКОМ до його арешту;

працівник СІЗО КДБ УРСР, який нібито виявив після побачення Валерія з матір'ю в 1977 році капсулу з документом про КИСЕЛИКА у банці з медом. Свідчення плутане, оскільки мед передала мати МАРЧЕНКОВІ до тюрми, а документ він мав би передавати на волю з тюрми; крім того ні мати, ні В. МАРЧЕНКО не були присутні, коли вилучали.

Під час останнього слова суддя постійно перебивав В. МАРЧЕНКОВІ, питаючи: що хочете від суду? або: що просите? Суд тривав фактично 1 день — 13.11.84 р. від 9.30 ранку до 21 год." 14.11. о 16 год. було пише зачитано вирок. Після виголошення вироку кілька дівчат — Валерієвих знайомих, яких не пустили до судового залу, прорвалися крізь варту і кинули МАРЧЕНКОВІ червоні гвоздики.

29.11.1984 року касаційна інстанція залишала вирок без зміни.

2.IV.1984 р. В. МАРЧЕНКА етапували до табору.

Після 52-денного етапу Валерія МАРЧЕНКА привезли до пермського табору **ВС-389/36-1**. Там на нього вже чекала мати, приїхавши на побачення. Побачення їй, однак, не дали, харчової передачі теж не взяли від неї.

5-3 Наприкінці квітня 1984 року в Києві відбувся суд над свреєм-відмовником Олександром ЧЕРНЯКОМ (1950 р. нар.). Його звинувачували за ст. ст. 83 і 194 КК УРСР — "розкрадання державного майна шляхом шахрайства" та "підробка документів". Є підстави вважати, що порушення кримінальної справи проти О. ЧЕРНЯКА спричинено його участю в боротьбі за емі-

грацію: кількох чоловік, які брали однакову участь із О. ЧЕРНЯКОМ в інкримінованій йому діяльності, до відповідальності не притягали, вони виступали тільки як свідки. О. ЧЕРНЯКА засудили на 4 роки позбавлення волі, проте його не арештували, доки вирок не набрав законної сили. Розгляд касаційної скарги в його справі призначено на 17.V.1984 року. Олександр ЧЕРНЯК з дружиною (тепер вагітна) і донькою (1973 р. нар.) мешкають за адресою: **252040, м. Київ-40, вул. Васильківська, 4, кв. 24.**

5-4 Слідство в справі п'ятдесятника Івана ЛУЧКА (див. 1984, 4-7 і раніше) провадить слідчий Ровенської міської прокуратури В. В. ГОНЧАРУК. Іванові і Марії ЛУЧКАМ погрожують також позбавленням батьківських прав (у них 11 дітей).

5-5 20 березня 1984 року в Одесі відбувся обшук у єврейської активістки Генрієтти ГРОССМАН. Офіційно шукали "зброю". Вилучили Біблію єврейською мовою, молитовник, предмети єврейського релігійного ритуалу, словник, який Г. ГРОССМАН щойно дістала поштою.

5-6 До школи в Києві, де вчиться Кармі — син політв'язня Лева ЕЛЬБЕРТА (див. 1984, 2-46 і раніше), прийшов слідчий БУРЛАЧЕНКО, який провадив справу Л. ЕЛЬБЕРТА, для "бесіди" з дітьми про родину ЕЛЬБЕРТІВ. Після цього Кармі ЕЛЬБЕРТА жорстоко побили однокласники, вигукуючи при цьому, що "жидів треба вбивати". Кармі із струсом мозку відвезли до лікарні.

5-7 28 квітня 1984 року до Якова ЛЕВІНА в Одесі (див. 1984, 4-12) на роботу прийшли працівники КДБ і протягом двох годин його допитували.

5-8 У березні-квітні 1984 року на кількох заводах у Харкові відбувалися хвилювання робітників, що протестували проти незадовільних умов праці. Власті звинуватили в підбурюванні групу польських робітників, які перебували в той час у Харкові. Поляків негайно відправили додому.

За неперевіреними відомостями, у січні 1983 року робітники Харківського велосипедного заводу відмовилися одержувати зарплату через те, що вона занижка. Адміністрація спільно з обкомом партії та представниками міськради, розслідувавши справу, виявили, що зарплата справді занижка. Інцидент замовчали, а робітникам дали спецпрогресивку.

НОВИНИ ПРО НЕВІЛЬНИКІВ

1. У тюрмах і в таборах

5-9 6 травня 1984 року в табірній лікарні на Уралі помер Олексій Іванович ТИХИЙ, член-засновник Української Гельсінської групи, політв'язень пермського табору особливого режиму ВС-389/36-1 (див. 1983, 11/12 і раніше). Офіційна причина — рак, проте її ставлять під сумнів. Відомо, що в О. ТИХОГО був цироз

печінки, гепатит, виразка шлунка. З приводу виразки шлунка його двічі оперували, востаннє — на початку 1984 року. Незадовго перед смертю з ним мала побачення дружина (крізь скло, розмовляючи по телефону, в присутності наглядачів). Він важив 41 кг, був украй виснажений, у нього навіть нігті облазили. Проте він був розважний, погідний, згадував Нагірну проповідь Ісуса Христа.

Олексій Іванович ТИХИЙ

О. І. ТИХИЙ народився 31 січня 1927 року. Закінчивши Московський університет (філософський факультет), працював учителем української мови. Вперше його заарештували в 1957 році за "антирадянську пропаганду". Йому інкримінували, головню, критичні висловлювання про радянську школу. Тоді О. ТИХОГО засудили до 7 років таборів і 5 років поразки в правах. У 1976 році Олекса ТИХИЙ став одним з ініціаторів створення Української Гельсінської групи. Він був заарештований першим з учасників Гельсінського руху в Радянському Союзі — 4 лютого 1977 року. Його звинувачували спільно з заарештованим другого дня після нього керівником УГГ Миколою РУДЕНКОМ за ст. 62 КК УРСР і разом їх судили наприкінці червня-на початку липня 1977 року в м. Дружківці Донецької області, поблизу рідних місць О. ТИХОГО. 1 липня 1977 року О. ТИХОГО засудили до 10 років табору особливого режиму і 5 років заслання. Відбував спершу в Сосновці МордАРСР, пізніше — в сел. Кучино Пермської обл. Олекса ТИХИЙ — автор поширених у самвидаві і згодом опублікованих на Заході статей: *"Не можу більше мовчати!"*, *"Сільські проблеми"*, *"Роздуми про українську мову й культуру в Донецькій області"* тощо.

5-10 У таборі РЧ-328/67 "І" (Чернівецька обл., м. Сокиряни) перебуває Валерій Олексійович КРАВЧЕНКО, нар. 2.1.1946 р., токарь київського заводу "Арсенал". 17.XII.1980 року його заарештували, звинувативши в тому, що він восени 1977 року перед будинком ЦК КПУ в Києві розгорнув плакат "провокаційного, образливого змісту" (тоді він уник арешту), а 5 грудня 1980 року перед Спаською вежею в Москві розгорнув плакат з написом: "Брежнєв — кропопівця". За ці дії йому пред'явили звинувачення за ст. 206 ч. 2 КК УРСР і КК РРФСР — "хуліганство", ст. 187 КК УРСР (оскільки в нього під час обшуку знайшли портфель з його власними творами, які кваліфікували як наклепницькі) та ст. 222 ч. 3 КК УРСР ("незаконне виготовлення зброї" — під час обшуку на квартирі в нього вилучили саморобний ніж). За цими статтями його засудили відповідно до 4, 3 і 2 років таборів, а за сукупністю — до 4 років таборів посиленого режиму. Суд відбувся 6.VI. 1981р. Адреса табору, де В. КРАВЧЕНКО відбуває покарання: 275000, Чернівецька обл., м. Сокиряни, уст. РЧ-328/67 "І".

5-11 У березні 1984 року Анатолій КОРЯГІН (див. 1984, 3-32 і раніше) в Чистопольській тюрмі мав дістати побачення з дружиною. Цього побачення А. КОРЯГІНА позбавили. За протести проти позбавлення побачення А. КОРЯГІНА посадили до ШІЗО, і він негайно почав голодівку.

5-12 8 грудня 1983 року Ю. ТАРНОПОЛЬСЬКИЙ (див. 1984, 2-23 і раніше) в таборі в м. Читі заявив адміністрації, що він оголосить голодівку, якщо в січні 1984 року він не дістане належ-

ного йому побачення з дружиною. Побачення йому не дали, і 1 лютого 1984 року він оголосив голодівку. 4.11.1984 року його на 7 днів саджали до ШІЗО за "відмову від роботи" (голодуючи, він був не в змозі працювати). 11.11.1984 року, в зв'язку зі смертю Ю. АНДРОПОВА Ю. ТАРНОПОЛЬСЬКИЙ голодівку припинив. Від 27.11.1984 року до 12.11.1984 року Ю. ТАРНОПОЛЬСЬКИЙ перебував у лікарні з діагнозом "гіпертонія 2 ступеня". 25 квітня 1984 року Ю. ТАРНОПОЛЬСЬКИЙ відновив голодівку, вимагаючи дати йому побачення з дружиною.

5-13 Олександра ПАРИЦЬКОГО (див. 1984, 3-7 і раніше) в таборі в сел. Видріно Бурятської АРСР на початку травня 1984 року "за відмову від роботи" саджали до ШІЗО.

5-14 Начальник табору, де перебуває Олександр ШАТРАВКА (див. 1984, 1-44 і раніше), — А. Б. БАХАЄВ. Адреса табору: 485222, КазССР, Джамбульська обл., г. Жанатас, **учр.** ЖД-158/3-9.

5-15 14 березня **1984 року** Президія Верховної Ради УРСР видала Указ про помилування Олександра БЕРДНИКА, одного із членів-засновників Української Гельсінської групи (див. 1984, 3-9 і раніше). **О. БЕРДНИКА звільнили.** 17 травня 1984 року газета *"Літературна Україна"* опублікувала заяву О. БЕРДНИКА, в якій він засуджує свою минулу діяльність та свої колишні односторонні висловлювання. О. БЕРДНИК висловлює думку, що його колишні друзі М. РУДЕНКО (див. цей вип. 5-9 і раніше) та Л. ЛУК'ЯНЕНКО (див. 1984, 2-21 і раніше) теж "зійшли б із шляху антипатріотизму і добровільної самоізоляції", якби в них була "справжня мужність".

5-16 В. ПИЛЬНИКОВА (див. 1982, 11-40 і раніше) достроково звільнили. Останнім часом він працював на "будовах народного господарства" в Хабаровському краї.

5-17 Крім БЕРДНИКА, ПИЛЬНИКОВА, ТИХОГО, про яких ми згадували вище, у травні 1984 року закінчили терміни ув'яз-

нення та були звільнені такі політв'язні: **18 травня закінчився термін в Олександра МАКСИМОВА** (див. 1983, 9/10 і раніше); 12 травня закінчилися терміни Геннадія МАЛАХОВА й Миколи ПАШКА (див. 1984, 1-31 і раніше) та Василя ЯЦЮКА (див. 1984, 2-41 і раніше).

2. У божевільнях

5-18 Після втечі з психлікарні у серпні 1983 року в Москві заарештували Віктора РАФАЛЬСЬКОГО (див. 1984, 3-11 і раніше) і **27 грудня 1983 року помістили до міської ПЛ м. Львова (Кульпаркова, 95)**. У лютому 1984 року експертна комісія постановила продовжити примусове лікування. **Дружина В. РАФАЛЬСЬКОГО (шлюб не зареєстрований) ВОЙЦЕХОВСЬКА Емілія** мешкає в **Стрийському районі Львівської області**.

3. На засланні

5-19 Закінчився термін у політичного заслання **Богдана РЕБРИКА** (див. 1983, 5/6 і раніше).

5-20 **Звільнений** після закінчення заслання **Євген ПРОНЮК** (див. 1984, 3-15 і раніше). Він **повернувся до Києва** і мешкає з родиною (дружина Галина ДІДКІВСЬКА і троє синів).

Євген ПРОНЮК з дружиною Галиною ДІДКІВСЬКОЮ на засланні в Узбекистані. Серпень 1979 року.

ПРИВІТАЙТЕ

З УРОДИНАМИ

Повідомляємо адреси тих переслідуваних, у кого через місяць надходять дні народження, а також їхніх родин. У липні народилися:

5-21 7 липня 1930 року нар. **Іван Олексійович КАНДИБА** (див. 1983, 5/6 і раніше). Його адреса в таборі: **618263, Пермская обл., Чусовской р-н, пос. Кучино, учр. ВС-389/36-1**. Адреса батька: **м. Львів, вул. Декабристів, 57, кв. 37**.

5-22 14 липня 1937 року нар. **Іван Андрійович ГЕЛЬ** (див.

1983, 5/6 і раніше). Його адреса в заслання: **Т69439, Коми АССР, Троицко-Печорский р-н, пос. Мылва, ул. Юбилейная, 16, кв. 2.** Дружина Марія Йосипіва мешкає разом з ним. Адреса дочки **Оксани** (1964 р. нар): **290051, м. Львів-51, вул. Левітана, 8, кв. 30.** Адреса матері **Февронії Іванівни**: **Львівська обл., Городоцький р-н, с Кліцько.**

5-23 17 липня 1953 року нар. Харитон Антонович ПРУТЯНУ (див. 1983, 5/6 і раніше). Його адреса в таборі: **265968, Ровенська обл., Володимирецький р-н, сел. Рафалівка, уст. ОР-318/76-7.** Адреса дружини **Наталі Павлівни** з трьома дітьми (син 1978 р. нар., дочки 1980 і 1981 рр. нар.): **277020, г. Кишинев, ул. Комарова, 48.**

5-24 18 липня 1933 року нар. Олексій Трохимович КО-ЗОРИЗОВ (див. 1984, 4-4 і раніше). Його адреса в таборі: **Черкаська обл., Уманський р-н, с Старі Бабани, уст. ЕЧ-325 92-3-31.** Адреса дружини **Олександри Тимофіївни** з десятима дітьми (1958-1978 рр. нар.): **348047, м. Ворошиловград, вул. Оборонна, 92.**

5-25 18 липня 1945 року нар. Антон Антонович НАЗАРЕВИЧ (див. 1984, 3-8 і раніше). Його адреса в таборі: **288371, Вінницька обл., Піщанський р-н, сел. Трудове, уст. ІВ-301/59-143.** Адреса дружини **Софії Тимофіївни** з двома дітьми (син 1976 р. нар. і дочка 1978 р. нар.): **263002, м. Луцьк, вул. Маяковського, 31, кв. 7.**

5-26 19 липня 1947 року нар. Микола Іванович МАТУ-СЕВИЧ (див. 1984, 4-20 і раніше). Його адреса в заслання тимчасом не відома. Адреса дружини **ГЕЙКО Ольги Дмитрівни** в таборі: **431200, Мордовская АССР, Теньгушевский р-н, пос. Барашево, учр. ЖХ-385/3-4**. Адреса батьків **Анастасії Федорівни** та **Івана Петровича**: **Київська обл., м. Васильків, вул. Гагаріна, 14, кв. 16**. Адреса сестри **СЛОБОДЕНЮК Таміли**: **252067, м. Київ-67, бульвар Івана Лепсе, 3, кв. 60**.

5-27 22 липня 1956 року нар. Віталій Олександрович ГОМІН (див. 1983, 5/6 і раніше). Його адреса в таборі: **674470, Читинская обл., Бурятский нац. округ, Агинский р-н, пос. Ново-Орловск, учр. ЯГ-14/11-7**. Адреса матері **Анастасії Дмитрівни**: **252010, м. Київ-10, вул. Січневого Повстання, 11, кв. 79**.

5-28 24 липня 1933 року нар. Зиновій Павлович АНТОНЮК (див. 1984, 3-1 і раніше). Його адреса з родиною після ув'язнення: **252040, м. Київ-40, вул. Нікопольська, 35**.

5-29 25 липня 1952 року нар. Віктор Іванович КАРПУК (див. 1983, 5/6 і раніше). Його адреса в кримінальному таборі не відома. Адреса його дружини **Любові Мефодіївни** з трьома дітьми: **м. Миколаїв, вул. Коцюбинського, 42, кв. 1**.

5-30 30 липня 1938 року нар. Богдан Васильович РЕБРИК (див. цей вип., 5-19 і раніше). Його адреса після заслання тимчасом не відома. Адреса дружини **ЛИШТВАН Зінаїди Михайлівни** (розлучені) та дочки **Марії** (раніше помилково її подавали — **Марина** — 1960 р. нар): **м. Івано-Франківськ, вул. Галицька, 115, кв. 14**. Адреса сестри **МАТЯШ Євгенії Василівни**: **284003, м. Івано-Франківськ, вул. Набережна, 16, кв. 13**.

5-31 31 липня 1938 року нар. Геннадій Демидович МАЛАХОВ (див. цей вип., 5-17 і раніше). Адреса його дружини **Надії Михайлівни** з 7 дітьми: **332311, Запорізька обл., м. Мелітополь, вул. Адмірала Макарова, 5**.

Бажаю привітати їх листами, листівками чи телеграмами.

АРХІВ САМВИДАВУ

Подаємо бібліографію самвидавних творів і документів, опублікованих (або одержаних) у травні 1984 року. Всі вказані тут матеріали є в архіві Закордонного Представництва Української Гельсінської Групи. Бажаючи набути копії цих документів мають звернутися до редактора "ВІСНИКА РЕПРЕСІЙ В УКРАЇНІ".

5-32 В. МАРЧЕНКО. Вірити і тільки! (Урал, січень 1979 року). — ж. *"Віра"*, ч. 2(34), 1984, стор. 5-7. Про В. МАРЧЕНКА див. цей вип. 5-2 і раніше.

5-33 Василь СТУС. «Ще видиться: далекий край чужий»; **«Довкруг — обрізано жалі».** — ж. *"Віра"*, ч. 2 (34), 1984, стор. 20. Про В. СТУСА див. 1984, 2-44 і раніше.

5-34 Іван СВІТЛИЧНИЙ. З присвят дружині»; Уривок з

присвяти Раїсі Мороз»». — ж. *"Віра"*, ч. 2 (34), 1984, стор. 20. Про І. СВІТЛИЧНОГО див. 1983, 7/8 і ранше.

5-35 Микола ГОРБАЛЬ. Сльози сестер. — ж. *"Віра"*, ч. 2 (34), 1984, стор. 21. Про М. ГОРБАЛЯ див. 1984, 4-26 і раніше.

5-36 Тарас МЕЛЬНИЧУК. Будьмо ніжними. — ж. *"Віра"*, ч. 2 (34), 1984, стор. 25.

5-37 Тарас МЕЛЬНИЧУК. Матері (із збірки поезій "Із-за ґрат"). — газ. *"Свобода"*, 12 травня 1984 р., стор. 1.

5-38 Євген СВЕРСТЮК. З трагічної прози невільників. — ж. *"Віра"*, ч. 2 (34), 1984, стор. 22. Про Є. СВЕРСТЮКА див. 1984, 4-27 і раніше.

5-39 Микола РУДЕНКО. Запрошення. — ж. *"Віра"*, ч. 2 (34). 1984, стор. 22. Про М. РУДЕНКА див. 1984, 4-29 і раніше.

5-40 Микола РУДЕНКО. У час прозрінь, падінь і струсів. — газ. *"Новий шлях"*, ч. 18, 5 травня 1984.

5-41 Микола РУДЕНКО. Моєму народові. [Вірш під

"Зверненням у справі Нобелівської нагороди миру для Миколи Руденка" — Світової Координаційної ради молоді ІСНО]. — ж. *"Жіночий світ"*, травень 1984, ч. 5, стор. 12.

5-42 Микола РУДЕНКО. Мати. — ж. *"Жіночий світ"*, травень 1984, ч. 5, стор. 6.

5-43 Ніна МАРЧЕНКО. Телеграма до Папи Івана Павла II на захист сина Залерія МАРЧЕНКА [В тексті звернення ЗП УГГ, вміщеного п. н. *"Розпачливе материнське благання"*]. — ж. *"Жіночий світ"*, травень 1984, ч. 5, стор. 13. Про В. МАРЧЕНКА див. цей вип. 5-2 і раніше.

5-44 АС No 5196. Неизвестный составитель. История преследований и осуждений Богдана Чуйко (без места, не ранее марта 1982). — *"Материалы самиздата"* радио "Свобода", вып. No 14/84, 11 мая 1984 г. — 5 стор. Про Б. ЧУЙКА див. 1983, 7/8 і раніше.

5-45 АС No 5197. Богдан Чуйко, п/з. "Записки" (п. Сим, Пермская обл., февраль или март 1982). — *"Материалы самиздата"* радио "Свобода", вып. No 14/84, 11 мая 1984 г. — 7 стор.

5-46 АС No 5198. Б. Чуйко,.. "Жалоба на диффамацию..." в статье А. Лисова "Заплечных дел консультанты..." в газете "Комсомольская правда", 9.2.83, пос. Чепец, Чердынский р-н, Пермская обл., 2.5.83. — *"Материалы самиздата"* радио "Свобода", вып. No 14/18, 11 мая 1984 г. — 27 стор.

5-47 АС No 5199. Б. Чуйко,.. "Письмо" участникам западных движений за мир о подлинных целях советской "мирной политики" (пос. Чепец,..),. (?). 8.83. — *"Материалы самиздата"* радио "Свобода", No 14/84, 11 мая 1984 г. — 6 стор.

5-48 АС No 51200. Б. Чуйко,.. Обращение к "Председателю Координационного совета Полонии свободного мира Кашубе Ивану" с описанием положения в ИТК АМ-244/9-11, пос. Чепец,.. Чепец, 20.8.83. — *"Материалы самиздата"* радио "Свобода", вып. No 14/84, 11 мая 1984 г. — 4 стор.

5-49 АС No 5216. Виктор Рафальский, п/з. Письмо "В Комиссию по правам человека ООН" (м.б. Москва, август 1983), с самиздатской заметкой о нем (без места), март 1984. — *"Материалы самиздата"* радио "Свобода", вып. No 16/84, 21 мая 1984 г. — 3 стор. Про В. РАФАЛЬСЬКОГО див. цей вип. 5-18 і раніше.

5-50 АС No 5217. В. Рафальский, п/з. Письмо "В Комиссию ООН по правам человека" (м. б. Москва, август 1983). Вариант. — *"Материалы самиздата"* радио "Свобода", вып. No 16/84, 21 мая 1984 г. — 2 стор.

5-51 Ирина РАТУШИНСКАЯ, Стихи из зоны."* [Кому мечта по всем счетам оплатит, Апрель 1983 г.]; Письмо карандашом. — газ. *"Новое русское слово"*, 4 мая 1984 г. Про І. РАТУШИНСЬКУ

див. 1984, 4-16 і раніше.

5-52 Галина Ивановна БАРАЦ-КОХАН написала о себе в ж. "Листы"; "Заявление" 282 пятидесятников, добивающихся эмиграции (В ст. Юрия БЕЛОВА "Пятидесятники стучатся во все двери") — газ. "Новое русское слово", 9 мая 1984 р., стор. 3, 4.

5-53 Информационный бюллетень Инициативной группы крымских татар имени Мусы Мамута No 2, Август 1983 г., Симферополь-Ташкент, (машинопис) — Архів ЗП УГГ — 22 стор.

5-54 The Small Zone. Women Political Prisoners in the USSR. — *Freedom Appeals*, May-June/ 1984, pp. 32-34.

5-55 Nina Marchenko. A telegram to Pope John Paul II (Ukrainian Journalist Gets 15 Years). — *Freedom Appeals*, May-June/1984, pp. 34-35.

5-56 Mykhailo Horyn scores "Russian messianic idea". — *The Ukrainian Weekly*, May 13, 1984, pp. 7, 20.

5-57 Samvydav paper documents "ethnocide" of Ukrainians ("Ethnocide of Ukrainians in the USSR" from Issue 7-8 of the clandestine Ukrainian Herald, 1972). — *The Ukrainian Weekly*, May 27, 1984, pp. 7, 22.

5-58 Vasyl Symonenko, The Ukrainian Lion (As translated by Vera Rich). — ж. "Bipa" (Faith), ч. 2. (34), 1984, стор. 19.

**5-59 Poetry of Ukrainian Political Prisoner Vasyl Ruban
(Translated by Inna Mostovych). — "Smoloskyp", Spring 1984, p. 6.**

ПОКАЖЧИК ІМЕН

А

АНТОНЕНКО-ДАВИДОВИЧ Борис Дмитрович 5-1

АНТОНЮК Зиновій Павлович 5-2, 5-28

Б

БАРАЦ-КОХАН Галина 5-52

БАХАЄВ А. Б., нач. уст. ЖД-158/3 (КазРСР) 5-14

БЕРДНИК Олександр 5-15, 5-17

БЄЛОВ Юрій 5-52

БУРЛАЧЕНКО, слід. (м. Київ) 5-6

В

ВОЙЦЕХОВСЬКА Емілія 5-18

Г

ГЕЙКО Ольга Дмитрівна 5-26

ГЕЛЬ Іван Андрійович 5-22

ГЕЛЬ Марія Йосипівна 5-22

ГЕЛЬ Оксана 5-22

ГЕЛЬ Февронія Іванівна 5-22

ГОМІН Анастасія Дмитрівна 5-27

ГОМІН Віталій Олександрович 5-27

ГОНЧАРУК В. В., слід, прок-ри (м. Рівне) 5-4

ГОР БАЛ Ї Микола 5-35

ГОРБАЧЕВСЬКИЙ 5-2

ГОРИНЬ Михайло 5-56

ГРОССМАН Генрієтта 5-5

Д

ДІДКІВСЬКА Галина 5-20

Е

ЕЛЬБЕРТ Кармі 5-6

ЕЛЬБЕРТ Лев 5-6

К

КАЛИНЕЦЬ ігор 5-2

КАНДИБА Іван Олексійович 5-21

КАРПУК Любов Мелетіївна 5-29

КАТРИЧЕНКО (див. АНТОНЕНКО-ДАВИДОВИЧ)

КИСЕЛИК 5-2

КОЗОРИЗОВ Олексій Трохимович 5-24

КОРЯГ ІН Анатолій 5-11

КРАВЧЕНКО Андрій 5-10

КРАВЧЕНКО Анна Кононівна 5-Ю
КРАВЧЕНКО Валерій Олексійович 5-10
КРАВЧЕНКО Олексій 5-Ю
КРАВЧЕНКО Ольга Дмитрівна 5-Ю
Л
ЛЕВІН Яків 5-7
ЛИСОВ А. 5-46
ЛИШТВАН Зінаїда Михайлівна 5-30
ЛУК'ЯНЕНКО Л. 5-15
ЛУЧКО Іван 5-4
ЛУЧКО Марія 5-4
М
МАКСИМОВ Олександр 5-17
МАЛАХОВА Надія Михайлівна 5-31
МАЛАХОВ Геннадій Демидович 5-31
МАРЧЕНКО Валерій 5-2, 5-32
МАРЧЕНКО-СМУЖАНИЦЯ Ніна Михайлівна 5-2, 5-43, 5-55
МАТЯШ Євгенія Василівна 5-30
МАТУСЕВИЧ Анастасія Федорівна 5-26
МАТУСЕВИЧ Іван Петрович 5-26
МАТУСЕВИЧ Микола Іванович 5-26
МЕЛЬНИЧУК Тарас 5-36, 5-37
МОРОЗ Раїса 5-34
Н
НАЗАРЕВИЧ Антон Антонович 5-25
НАЗАРЕВИЧ Софія Тимофіївна 5-25
О
ОСАДЧИЙ Ю. М., адв. (м. Київ) 5-2
П
ПАРИЦЬКИЙ Олександр 5-13
ПАШКО Микола 5-17
ПИЛЬНИКОВ В. 5-16, 5-17
ПОЛЯКОВ, заст. нач. уст. ВС-389/35 5-2
ПОПОВ В. І., прок. (м. Київ) 5-2
ПРОНЮК Євген 5-20
ПРУТЯНУ Наталія Павлівна 5-23
ПРУТЯНУ Харитон Антонович 5-23
Р
РАТУШИНСЬКА Ірина 5-51
РАФАЛЬСЬКИЙ Віктор 5-18, 5-49, 5-50
РЕБРИК Богдан Васильович 5-19, 5-30
РЕБРИК Марія 5-30
РУБАН Василь 5-59
РУДЕНКО Микола 5-15, 5-39, 5-40, 5-41, 5-42
С

СВЕРСТЮК Євген 5-38
СВІТЛИЧНИЙ Іван 5-34
СИМОНЕНКО Василь 5-58
СЛОБОДЕНЮК Таміла 5-26
СТУС Василь 5-33
Т
ТАРНОПОЛЬСЬКИЙ Ю. 5-12
ТАШИМОВА 5-2
ТИХИЙ Олексій Іванович 5-9, 5-17
Ч
ЧЕРНЯК Олександр 5-3
ЧУЙКО Богдан 5-44, 5-45, 5-46, 5-47, 5-48
Ш
ШАТРАВКА Олександр 5-14
Я
ЯРУНІН, лікар уст. ВС-389/35 5-2
ЯЦЮК Василь 5-17